

РЕШЕНИЕ

24.08.2020

с. Верхний Услон

КАРАР

№ 60-700

Югары Ослан муниципаль район Советы каршында
Яшьләр парламенты булдыру турында

Россия Федерациясенәң «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль Законна, Югары Ослан муниципаль районы Уставына таянып,

Югары Ослан муниципаль районы Советы
каrar итте:

1. Югары Ослан муниципаль районы Советы каршында Яшьләр парламенты булдырырга.
2. Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында Нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
3. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс турында Нигезләмәне расларга (2 нче кушымта).
4. Югары Ослан муниципаль районы Советының «Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты төзү турында 2015 ел, 27 апрель, 57-558 нче карары үз көчен югалткан дип санарга
5. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
6. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны Югары Ослан муниципаль районы Советының социаль-мәдәни мәсьәләләр һәм яшьләр эшләре буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Башлыгы

М. Г. Зыятдинов

Югары Ослан муниципаль
районы Советының
2020 елның 24 августындагы
60-700 нче номерлы карарына
1нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы
каршындагы Яшьләр парламенты турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты (алга таба –Яшьләр парламенты) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы (алга таба –Совет) эшчәнлегенә ярдәм итү, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен законнар белән һәм норматив - хокукый җайга салу, яшьләр проблемаларын хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү, яшьләр өчен законнар чыгару эшчәнлеге күнекмәләрен үзләштерүдә шартлар тудыру һәм Югары Ослан муниципаль районы яшьләрнең Россия яшьләр парламентаризмы хәрәкәтендә катнашуына ярдәм итү максатларында оештырыла.

2. Яшьләр парламенты Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы киңәшмә һәм консультатив орган булып тора, әлеге Нигезләмә нигезендә үз эшчәнлеген иҗтимагый башлангычларда башкара.

3. Яшьләр парламенты Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы вәкаләтләре вакытында формалаша.

II. Яшьләр парламентының төп бурычлары

4. Яшьләр парламентының төп бурычлары булып тора:

1) Югары Ослан муниципаль районы җирле үзидарә органнарында яшьләрнең мәнфәгатьләрен тәкъдим итү;

2) яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының норматив хокукый актлары проектларын карауга әзерләү буенча Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы эшчәнлегендә катнашу;

3) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә Яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау өлкәсендәге законнарны гамәлгә ашыруга җәмәгать контролен гамәлгә ашыру;

4) Яшьләр даирәсендә яшьләрнең хокукый культурасын һәм юридик грамоталылыгын күтәрүгә һәм актив гражданлык позициясен формалаштыруга юнәлдерелгән агарту һәм аңлату эшләре үткөрү;

5) дөүләт яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру буенча җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында яшь гражданның фикерен өйрәнү;

6) Татарстан Республикасы Дөүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты, башка муниципаль берәмлекләрнең Яшьләр парламентлары белән мәгълүмати хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

7) Яшьләр парламентын булдыру максатларына туры килә торган һәм законнарга каршы килми торган башка мәсьәләләргә хәл итү.

III. Яшьләр парламенты формалашу тәртибе һәм составы

5. Яшьләр парламенты әгъзалары булып Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе гражданны, аларны Яшьләр парламенты әгъзасы буларак раслаган көнгә 18 яшьтән 35 яшькә кадәрге Россия Федерациясе гражданны була ала.

6. Яшьләр парламенты конкурс нигезендә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы яшьләрен тәкъдим итүче гражданныдан – кимендә 20 кеше төзелә;

7. Яшьләр парламентының персонал составы Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә үткәрелә торган конкурс нәтижеләре буенча әлеге Нигезләмәгә кушымта булып торган Яшьләр парламентын формалаштыру конкурсы турындагы Нигезләмә нигезендә билгеләнә һәм Югары Ослан муниципаль районы Советы тарафыннан раслана.

8. Үз кандидатурасын күрсәткән Яшьләр парламенты әгъзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, әлеге Нигезләмәнең 6 пункты нигезендә, Яшьләр парламенты әгъзасы тиешле исемлек буенча иң күп тавыш алган кандидат булчак. Күрсәтелгән карар Югары Ослан муниципаль районы Советы тарафыннан кабул ителә.

9. Әлеге Нигезләмәнең 8 пунктында күрсәтелгән исемлекләрдә иң күп тавыш алган башка кандидатлар булмаган очракта, яшьләр парламенты әгъзаларын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс уздыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

10. Конкурс нәтижеләре буенча Яшьләр парламенты әгъзалары саны әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында билгеләнгән санга туры килмәсә, Яшьләр парламенты әгъзаларының житмәгән санын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс үткәрү юлы белән гамәлгә ашырыла

11. Әлеге Нигезләмәдә каралган очракларда Яшьләр парламенты әгъзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

IV. Яшьләр парламенты эшен оештыру

12. Яшьләр парламенты утырышлары кирәк булган саен, әмма кимендә өч айга бер тапкыр уздырыла.

13. Яшьләр парламенты утырышы, әгәр анда Яшьләр парламенты әгъзаларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, тулы хокуклы була.

14. Яшьләр парламенты карары, әгәр аның өчен Яшьләр парламентының сайланган әгъзаларының күпчелеге тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала.

15. Яшьләр парламенты тарафыннан кабул ителгән карарлар тәкъдим итү характерына ия.

16. Яшьләр парламентының беренче утырышы Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы тарафыннан чакырыла.

17. Яшьләр парламентының беренче утырышын Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы ачып жибәрә һәм аны Яшьләр парламенты рәисе сайланганчы алып бара.

18. Беренче утырышта Яшьләр парламенты әгъзалары ачык тавыш бирү белән Яшьләр парламенты әгъзалары арасыннан рәисне, рәис урынбасарын,

җаваплы сәркатипне сайлыйлар. Яшьләр парламенты рәисләрәнә кандидатлар үз программаларын тәкъдим итәргә тиеш.

19. Яшьләр парламенты үз эшчәнлегендәге юнәлешләр буенча эшче һәм эксперт төркемнәре төзәргә, тәкъдимнәр эшләргә һәм кабул итәргә, аларны Югары Ослан муниципаль районы Советына һәм җирле үзидарә органнарына җибәрергә хокуклы.

20. Яшьләр парламенты рәисе:

1) Яшьләр парламенты эшен оештыра һәм координацияли;

2) Яшьләр парламентының чираттагы һәм чираттан тыш утырышларын чакыра һәм аларга рәислек итә;

3) рәис урынбасары, Яшьләр парламентының җаваплы секретаре вазыйфасына кандидатуралар тәкъдим итә;

4) Югары Ослан муниципаль районы территориясендә дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән үзара бәйләнештә Яшьләр парламентын тәкъдим итә;

5) Яшьләр парламенты тарафыннан каралырга тиешле мәсьәләләрне әзерләүгә гомуми җитәкчелек итүне гамәлгә ашыра;

6) Яшьләр парламенты карарларына имза сала;

7) Яшьләр парламенты регламенты нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

21. Яшьләр парламенты эшендә Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы, Дәүләт Советы депутатлары, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләре органнары депутатлары, шулай ук чакыру буенча Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары җитәкчеләре, муниципаль берәмлекләрнең башкарма комитетлары вәкилләре, Татарстан Республикасы территориясендә эшләүче сәяси партияләр һәм иҗтимагый оешмалар җитәкчеләре, башка вазыйфаи затлар катнаша ала.

Югары Ослан муниципаль
районы Советының
2020 елның 24 августы,
60-700 нче номерлы карарына
2нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы
Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс турында Нигезләмә

I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс үткөрүнең гомуми принципларын һәм тәртибен билгели (алга таба - конкурс).

2. Конкурс Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты составын формалаштыру максатыннан үткөрелә (алга таба - Яшьләр парламенты).

II. БӘЙГЕНЕ ОЕШТЫРУЧЫ

3. Конкурсны оештыру һәм үткөрүне оештыру комитеты (алга таба - Комитет) гамәлгә ашыра.

4. 3 кешедән торган комитет составы Югары Ослан муниципаль районы Советы депутатлары, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, яшьләр иҗтимагый оешмалары вәкилләре арасыннан формалаша.

5. Комитет составы Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы күрсәтмәсе белән раслана.

1) Интернет челтәрәндәге рәсми мәгълүмат ресурсы булган <http://molparlament.tatar> сайтта конкурста катнашу өчен гаризалар кабул итә (алга таба-мәгълүмат сайты);

2) конкурста катнашучылар белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыра;

3) конкурстка йомгак ясый;

4) әлеге Нигезләмәдә каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

7. Комитет утырышы, әгәр анда Комитетның расланган әгъзаларының яртысыннан артыгы катнашса, хокуклы дип санала.

8. Комитет карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

9. Комитет вәкаләтләре Яшьләр парламентының йомгаклау составы расланганнан соң туктатыла.

III. КОНКУРСНЫ ҮТКӨРҮ ШАРТЛАРЫ ҺӘМ ТӘРТИБЕ

10. Конкурсны игълан итү, шул исәптән аны үткөрү вакыты турында карар Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы тарафыннан кабул ителә.

11. Конкурсны игълан итү турында карар, конкурсны үткөрү шартлары һәм сроклары турында мәгълүмат Комитет тарафыннан конкурсны игълан итү турында Карар кабул ителгәннән соң биш эш көне эчендә Татарстан Республикасы Югары

Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

12. Яшьләр парламенты әгъзаларына кандидатлар Яшьләр парламенты турындагы Нигезләмәнең 5 пункты белән билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

Конкурста кире алынмаган (юкка чыгарылмаган) хөкем ителүе булган затлар, шулай ук Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 20.3 һәм 20.29 статьяларында каралган административ хокук бозулар кылган өчен административ җаваплылыкка тартылган (жәлеп ителгән) затлар Яшьләр парламенты әгъзалыгына кандидатлар сыйфатында катнашырга хокуклы түгел.

13. Конкурс этаплап үткөрелә.

14. Конкурсның беренче этабы конкурста катнашырга теләк белдергән гражданның тарафыннан гаризалар кабул итүне үз эченә ала.

15. Гаризалар электрон рәвештә мәгълүмати сайтка тапшырыла;

16. Гариза составына керә:

1) шәхси гариза;

2) кандидатның тутырылган анкетасы. Анкетада конкурста катнашу өчен үз кандидатурасын тәкъдим иткән гражданның әлеге Нигезләмәнең 12 пунктында күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәүне билгеләргә мөмкинлек бирүче белешмәләр мөһүрлән рәвештә күрсәтелергә тиеш;

3) гражданның шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы.

17. Конкурста катнашу өчен гражданның гаризалары турыдан-туры Комитет тарафыннан кабул ителә.

18. Тапшырылган (жибәрелгән) гаризалар Комитет тарафыннан тикшерелә. Тикшерү нәтижеләре буенча Комитет гариза кабул итү һәм конкурсның киләсе этабында катнашу өчен рөхсәт алу турында карар кабул итә. Киләсе этапта катнашуга рөхсәт ителгән Яшьләр парламенты әгъзалыгына кандидат статусы ала(алга таба - кандидат).

19. Конкурсның икенче этабы Яшьләр парламенты составын формалаштыру буенча конкурс тавыш бирүенә яшьләрне жәлеп итү буенча кандидатлар катнашында чаралар үткөрүне үз эченә ала.

20. Комитет кандидатлар катнашында чаралар исемлеген формалаштыра. Һәр кандидат кандидат мөстәкыйль рәвештә билгеләнә торган бер чарада катнашырга тиеш. Чарада кандидат катнашмаган очракта, Комитет аны конкурста катнашудан читләштерә.

Кандидат законнарға каршы килми торган чараларны үзенә ярдәмдә мөстәкыйль рәвештә үткөрергә хокуклы.

21. Өченче этап кандидатлар өчен тавыш бирү үткөрүдән гыйбарәт.

22. Кандидатлар өчен тавыш бирү <https://open.tatarstan.ru/polls> Интернет челтәре сайтында башкарыла (алга таба-тавыш бирү сайты).

23. Тавыш бирүдә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә яшәүче 14 яшьтән 35 яшькә кадәр (алга таба - тавыш бирүдә катнашучы) Россия Федерациясе гражданның катнаша ала.

24. Тавыш бирүдә катнашучы кандидатлар өчен бер генә тапкыр тавыш бирергә хокуклы.

25. Дүртенче этап конкурсның тавыш бирү нәтижеләрен игълан итү һәм бастыруны үз эченә ала.

26. Иң күп тавыш җыйган кандидатлар конкурста җиңүчеләр дип таныла.

28. Тавыш бирү нәтижеләре <http://molparlament.tatar> мәгълүмати сайтта урнаштырыла .

Конкурс нәтижеләре буенча Комитет карары беркетмә белән рәсмиләштерелә һәм Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында

урнаштырыла.

29. Конкурс нәтижеләре буенча Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты турындагы Нигезләмә нигезендә Яшьләр парламенты формалаша.